

مشهدی ها همچنان در صف اجرای طرح پزشک خانواده

گزارش روز

فاطمه غلامی روزنامه نگار

گویی همین دیروز بود که زمزمه های اجرایش به گوش رسید؛ طرحی بحث برانگیز که نقل محافل شد. این روزها موضوع اجرای طرح پزشک خانواده و برنامه سلامت خانواده ایرانی از سوی مسئولان و متولیان بهداشت و درمان کشور به صورت مکرر به گوش می رسد و قرار است با اجرای طرح پزشک خانواده، چتر حمایتی بهداشت و درمان جامعه بر سر خانواده هادر سراسر کشور پهن شود. حدود ۲۱ سال از اولین روزی که طرح پزشک خانواده به تصویب رسید، می گذرد. بناشد این طرح به صورت آزمایشی در بعضی شهرها و استان های کشور اجرا شود و حالا بعد از گذشت چند سال تعطیلی، دوباره این طرح وارد مرحله اجرا آن هم به صورت پایلوت شده است. اما اگرهای طرح پزشک خانواده باعث شده است این طرح که به عنوان مهم ترین اصل در نظام سلامت خانواده است، حرکتی لاک پشتی داشته باشد. برنامه پزشک خانواده با رویکرد سلامت محوری و توجه به همه ابعاد سلامتی و ریشه یابی علل بیماری در روش و محیط زندگی و نیز تشخیص و درمان به موقع همراه با کاهش پرداخت مستقیم از جیب مردم، ضمن ارتقای سلامتی فرد، خانواده و اجتماع، منجر به عدالت در سلامت و در نهایت ارتقای رضایت مردم خواهد شد.

اجرای طرح پزشک خانواده و کاهش هزینه در مان

برای اطلاعات دقیق از طرح پزشک خانواده در مشهد و استان ابتدا سراغ محمد حسن درخشان، مدیر توسعه و ارتقای شبکه دانشگاه علوم پزشکی مشهد می رویم. او با بیان اینکه طرح پزشک خانواده در سه چهار مرحله در همه شهرها اجرا و عملیاتی می شود، می گوید: این طرح بزرگ ملی از بهمن سال گذشته اجرا شده و شیوه نامه عملی آن ۳۰ فروردین امسال از سوی وزارت بهداشت و درمان به همه دانشگاه های علوم پزشکی کشور ابلاغ شده است که نقش بسیار مؤثری در افزایش میزان سلامت گروه های مختلف جامعه دارد. اکنون پیگیر تأمین زیرساخت ها و هماهنگی های بین بخشی خاص آن هستیم. در گام اول ما باید شهرستانی را به صورت آزمایشی انتخاب می کردیم که جمعیت آن بیش از ۲۰ هزار نفر باشد. با توجه به اوضاع و زیرساخت های موجود، ابتدا در قوچان، بردسکن و کاشمر اجرا شده است. گام بعدی در شهرهای بزرگ استان و گام سوم و چهارم این طرح در حاشیه شهر مشهد و هسته مرکزی شهر مشهد عملیاتی می شود. از دکتر درخشان علت و چرایی اجرانشدن طرح پزشک خانواده در مشهد را جویا می شوم. او در این باره می گوید: زمان اجرای این طرح در مشهد اصلا مشخص نیست. ابتدا باید گام های نخست آن در شهرستان هایی که نام بردیم، عملیاتی شود. نواقص و چالش های آن بررسی شود که پس از تأمین اعتبار لازم، اجرای آن رادر حاشیه شهر مشهد آغاز خواهیم کرد. او با ذکر این نکته که برنامه سلامت خانواده در راستای صیانت از جمعیت و افزایش میزان فرزندآوری اجرا می شود، بیان می کند: اجرای هرچه بهتر این برنامه ملی نیازمند مشارکت همه

دستگاه ها در سطوح ملی، استانی و شهرستانی بوده است تا این برنامه آن گونه که باید اجرا شود و اثرپذیری لازم را هم به همراه داشته باشد. مدیر توسعه و ارتقای شبکه دانشگاه علوم پزشکی مشهد با بیان اینکه برای هر ۳ هزار نفر یک پزشک خانواده در نظر گرفته شده و نگاه علوم پزشکی به پزشک خانواده بهداشتی است نه درمانی، می گوید: در این طرح پزشک خانواده باید بیمار یابی کند، نوع بیماری را درست و صحیح تشخیص دهد و ۳ هزار نفر را زیر چتر حمایتی خود قرار دهد. البته ما به ازای هر نفر سرانه ای برای پزشک در نظر می گیریم، حتی اگر افراد بیمار هم نشوند. اگر فردی بیماری اش خاص نباشد، دارو دریافت می کند و خوب می شود، اما اگر بیماری اش شدید باشد و نیاز به بستری و... داشته باشد، به سطح بالاتر ارجاع داده می شود. در این سیستم شبکه هوشمند و الکترونیک است و می توانیم میزان شیوع فشارخون، دیابت، بیماری های منطقه ای و...

را به راحتی شناسایی کنیم. این امر به تکمیل اطلاعات ما و پیشبرد برنامه های ما کمک می کند. ● هر ۳ هزار نفر یک پزشک خانواده دکتر درخشان درباره سطح یک برنامه پزشک خانواده می گوید: پایگاه پزشک خانواده محل استقرار یک پزشک و یک ماما یا پرستار است که بین ۵۰۰ تا ۳ هزار نفر را زیر پوشش خود قرار خواهند داد. بدین نحو که سرپرست هر خانواده

زمان اجرای این طرح در مشهد اصلا مشخص نیست. ابتدا باید گام های نخست آن در شهرستان هایی که نام بردیم عملیاتی شود، نواقص و چالش های آن بررسی شود که پس از تأمین اعتبار لازم، اجرای آن رادر حاشیه شهر مشهد آغاز خواهیم کرد

یک پزشک عمومی را از میان پزشکانی که توسط ستاد اجرایی برنامه پزشک خانواده معرفی شده اند، به عنوان پزشک خانواده خود انتخاب و نزد وی ثبت نام می کند. پس از آن، اعضای خانواده می توانند از سطوح مختلف خدمات این برنامه بهره مند شوند.

وی افزود: تقریباً به ازای هر ۱۰ هزار نفر جمعیت زیر پوشش یک مرکز، مجری برنامه پزشک خانواده وجود دارد که پزشک مستقر در آن مرکز به عنوان مدیر سلامت منطقه و مسئول فنی شناخته می شود و به ازای هر ۳۰ هزار نفر یک مرکز فعال با پاسخگویی شبانه روزی وجود خواهد داشت. همه خدمات سطح یک از جمله ویزیت پزشک خانواده و دارو رایگان است. ● نظام ارجاع و درمان

دکتر درخشان مهم ترین هدف از اجرای برنامه پزشک خانواده را سامان دهی نظام ارجاع معرفی می کند و می گوید: با شناسایی بموقع بیماران و ارجاع آن ها به بیمارستان، پزشک متخصص یا دریافت خدمات درمانی و توان بخشی فوق تخصصی سرپایی و بستری، هزینه ها به شکل چشمگیری کاسته می شود. نظام ارجاع در طرح پزشک خانواده و اجرای صحیح آن از سرگردانی مردم و مراجعات مکرر آن ها به پزشکان مختلف جلوگیری می کند و با توجه به تجربه کشورهای پیشرفته، یکی از کارآمدترین شیوه های نظام سلامت به حساب می آید.

می کند: باتورم موجود در جامعه این طرح قابل احیا نیست. اگر دستمزد پزشکان بر اساس قواعد روز پرداخت شود، پزشکان فوق تخصص و متخصص، بیماران تخصصی را ویزیت کنند و بیمه ها پوشش لازم برای ویزیت و دارو را داشته باشند. این طرح بسیار موفق خواهد بود و پزشکان عمومی و بیمارانی نیز بهره مند خواهند شد. حال باید دید وعده ها برای اجرای این طرح به صورت کامل تا چه اندازه عملیاتی می شود و اجرای این طرح در چه مرحله ای است و آیا عزمی برای اجرای این طرح از سوی مسئولان بهداشت و درمان وجود دارد؟

سلمانى با اشاره به آمار زیاد مهاجرت پزشکان و تغییر شغل این قشر، می گوید: ویزیت پزشکان متناسب با تورم در جامعه افزایش پیدا نکرد. بنابراین پزشکان فوق تخصص و متخصص برای اینکه درآمد داشته باشند، به جای ویزیت بیماران تخصصی، بیمارانی را ویزیت می کنند که پزشکان عمومی نیز به راحتی می توانند آن ها را ویزیت کنند. او با تأکید بر اینکه در طرح پزشک خانواده، اقشار کم درآمد منتفع می شدند، بیان

بیمار به علت ناتوانی در پرداخت حق ویزیت از مراجعه به پزشکی که پزشک خانواده او را ارجاع داده است، خودداری می کند و ترجیح می دهد خودش پزشک خودش را انتخاب کند

عکس خبر

جهاد دندان پزشکان برای درمان نیازمندان

گروه جهادی شهید زوار با همکاری درمانگاه و بسیج شهرداری، گروه خادمان منتظران ظهور و ناحیه مقاومت بسیج میثم، جمعه های هر هفته از ساعت ۸ تا ۱۷ را به درمان بیماران نیازمند اختصاص می دهند. در این طرح جهادی، دندان پزشکان بیش از هشتاد بیمار نیازمند را به صورت رایگان معاینه و درمان می کنند.

عکس: جواد کرمانی | شهرآرا

چشماتان روشن

کربلا منتظر ماست بیا تا برویم...

این روزها خیلی هادر تکاپو هستند تا ربیعین عازم کربلا شوند. آن ها خبر هارامو به مو دنبال می کنند. امروز چشماتان را به دو خبر اربیعینی روشن می کنیم. فرقی نمی کند که خواننده خبر، راهی کربلا باشد یا نه، چون بی شک اخبار خوب اربیعین برای همه شنیدنی است و می تواند نویدبخش سفری آسان تر برای هم وطنانمان باشد. برویم سراغ اولین خبر؛ در روز های گذشته دولت عراق اعلام کرده است که سیم کارت های عراقی باینترنت رایگان در اختیار زائران از کشورهای ایران، کویت، لبنان و عربستان قرار می دهد. براین اساس، زائران می توانند با این سیم کارت ها علاوه بر استفاده از اینترنت رایگان، به مدت یک هفته تماس بین المللی رایگان هم داشته باشند. مسئولان عراقی همچنین خبر داده اند که در محدوده حرم های مطهر، تلفن همراه زائران به اینترنت رایگان متصل می شود که طی چند روز گذشته این وعده در حرم کاظمین عملی شده است. اما خبر های بعدی؛ از آنجایی که پارک امن خودرو در شهر های مرزی از دغدغه های مهم مسافران اربیعین است، با تلاش مسئولان استان ایلام، اقدامات خوبی برای تأمین پارکینگ های مورد نیاز انجام شده، به طوری که به گفته استاندار ایلام، ظرفیت پارکینگ های شهر مرزی مهران با افزایش سه برابری از ۶ هزار به ۱۸۰ هزار خودرو رسیده است. البته تلاش بی وقفه مسئولان کشور برای تسهیل سفر به کربلا، در زمینه های مختلف مشاهده می شود. مثلاً راه اندازی دوباره قطار ترکیبی تهران به کربلا که مسافران می توانند با قطار تا شلمچه بروند و از آنجا یک مسیر سی کیلومتری را با اتوبوس تا بصره طی کنند و از بصره هم با قطار راهی کربلا شوند. اما بشنوید از تمهیدات فرود گاه امام خمینی (ره)؛ خبر رسیده که ظرفیت پارکینگ این فرود گاه به ۶ هزار جای پارک رسیده است و زائران کربلا می توانند رایگان از این پارکینگ ها استفاده کنند. همچنین قرار است چهار دستگاه اتوبوس برای جابه جایی رایگان مسافران اربیعین تا میدان آزادی و برعکس در محل فرود گاه مستقر شوند تا حمل و نقل زائران بدون خودرو و آسان تر شود.

یادداشت

معیشت، شاه کلید زیست مؤنانه

معیشت فقط ناظر به نان و سفره نیست خیلی فراتر از این. کلیدواژه زندگی است. مگر نه اینکه مولای مؤمنان، علی^(ع)، «فقر» را بزرگ ترین نوع مرگ انسان^۱ می خواند؟ با معیشت بسامان و روان وآرام است که می توان هم زنده بود، هم زندگی کرد و هم در استای اعتلای آن به حیات طیبه کوشید. از این منظر است که ثبات معیشتی را باید بر توسعه اقتصادی اولویت داد. یعنی توسعه را باید چنان تدبیر کرد که آرامش و سفره مردم را تضمین کند، نه تهدید. برنامه ها باید بر پایه تقدم حال مردم بر آینده دولت باشد. این هم منطق حکومت داری امام علی^(ع) است که مالک اشتر را انداز می دهند در اوضاع نابسامان اقتصادی دولت از نظر درآمدزایی ضعیف شود، بهتر از فقیر شدن مردم است. بنابراین، حکومت باید همه تلاشی را به کار بگیرد و سختی ها را به جان بخرد تا ملت فقیر و به احساس شکست مالی گرفتار نشوند. در واقع مأموریت اولویت دار حکومت ها ارتقای معیشت احاد مردم است. آنان باید با همه توان بکوشند که وضع مردم روز به روز بهتر شود. قناعت را اما مردم نباید به عنوان یک فضیلت اخلاقی در نظر داشته باشند. پرهیز از اسراف در همه انواع آن رانیز به عنوان دست و دامن شستن از یک گناه کبیره رسم الخط زندگی خود قرار دهند. مارک کتار در با هم حق اسراف آب نداریم، چه رسد در سرزمین های تشنه که با فرونشست دشت ها مواجهیم. سبک زندگی مؤمنانه به بهترین نوع بهره برداری از هر چیز تعلیمات می دهد. ما به سنت امام حکمت و عمل، علی^(ع)، در جایگاه یک انسان هم باید بسیار کار کنیم و به قاعده برداریم. چنان که حضرت ایشان، به احداث نخلستان ها همت می فرمودند و با آماده شدن آن، به وقف کردنش اقدام می کردند. نتیجه شیوه ای چنین فقرزدایی از کلیت جامعه است. اگر توانگران در حوزه های مختلف بانگاهی چنین کار کنند، همه جامعه از زکات توانشان به برخوردار می خواهند رسید. این هم وظیفه اخلاقی احاد جامعه است. حکومت اما نباید توقع داشته باشد که مردم زندگی حداقلی داشته باشند. او باید همه برنامه ها را طوری تنظیم کند که وضع مردم هر روز بهتر از دیروز باشد. چنان که در حکومت مولا علی^(ع) نیز به جایی می رسیدیم که با وجود سه جنگ طولانی و پرهزینه، مردم به جایی می رسید که کسی گرفتار فقر مهلک نیست. این گزارش امام است به مردم که «در کوفه همه زندگی مناسب دارند. صاحبان پایین ترین شغل ها هم نان گندم می خورند، خانه و سرپناه دارند و آزاب گوارا (فراغت) می نوشند». این وضعیت حکومت داری امام است و آن از بخشش های فردی چیزی که امروز به آن نیاز است، تأسی عملی دولت و ملت به منهج علوی است. دولت برای ارتقای کیفیت زندگی مردم تلاش کند و تأمین و بهبود بخشیدن به «معیشت» مردم را اولویت نخستش قرار دهد. مردم هم به قناعت و رعایت اقتصاد و میانروی در همه امور، فضیلت های اخلاقی را به تجربه زیستی خود تبدیل کنند تا روزهای بهتری در تقویم ایران عزیز بر شمار شود. ان شاء الله...

روزنامه نگار غلامرضا حسینی اسدی